

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Program je orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby.

- Priority školy
 1. Budování pohodového školního prostředí, kde jsou si žáci, učitelé i rodiče partnery, vedou spolu dialog postavený na vzájemné úctě a toleranci.
 2. Budování týmu kompetentních a tvořivých učitelů, kteří odvádí profesionální a promyšlenou práci, volí efektivní metody a formy práce s cílem vybavit žáka dovednostmi potřebnými k životu.
 3. V rámci výchovy ke zdraví zajištění podmínek pro zapojení žáků do sportovních aktivit ve spolupráci s tělovýchovnými organizacemi. Zejména podpora výchovy plavců, orientačních běžců a tenistů...

- Motivační název školního vzdělávacího programu "Delfin" vychází:
 1. Vlastnosti, chování a způsob života delfinů jsou vhodným vzorem pro výchovu člověka. Bereme si za příklad jejich vysokou inteligenci, neobvyklou chápavost a učenlivost, jejich silné svaly, velkou soudržnost skupin, ve kterých žijí. Příkladem je ochrana matek s mláďaty, vzájemná podpora a pomoc, ochrana proti nepřítelům, spolupráce při lovu. Vzorem může být i mírumilovný vztah k lidem a radost ze hry.
 2. Z původního zaměření školy na výchovu plavců (ukončeno v roce 2011).

- Co chceme dosáhnout?

"Delfínek" na I.stupni školy:

 1. získává základní návyky a dovednosti pro školní a mimoškolní práci
 2. vytváří si motivaci k učení
 3. osvojuje si základní gramotnost
 4. formuje si náhled na svět
 5. kultivuje si osobnost (postoje, hodnotové orientace, zájmy)
 6. pečuje o své zdraví
 7. s pomocí učitele a rodičů napravljuje případná znevýhodnění, rozvíjí své specifické zájmy, schopnosti, nadání

"Delfin" na II.stupni školy:

 1. získává jasný vztah k základním lidským hodnotám
 2. získává všeobecné vědomosti a praktické dovednosti
 3. osvojuje si strategie učení, je veden k motivaci k učení
 4. rozvíjí vlastní schopnosti a zájmy, tvořivě řeší problémy
 5. učí se komunikovat, spolupracovat s druhými, respektovat práci druhých, být tolerantní a ohleduplný
 6. projevuje se jako svobodná osobnost s odpovědným vztahem k sobě a svému zdraví
 7. buduje si vnímavý vztah k přírodě, kterou nenichá

3.2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

1. umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení (kompetence k učení)

- učit žáky vyhledávat, třídit, zpracovávat informace z různých zdrojů, domýšlet jejich použití v praktickém životě
- vést žáky k sebehodnocení
- učit žáky ovládat informační technologie
- dbát na práci s textem, čtení s porozuměním
- rozvíjet u žáků čtenářskou dovednost, spolupracovat s městskou knihovnou
- společně se žáky vybírat vhodné způsoby učení pro daná témata
- zařazovat do výuky pokusy, průzkumy, šetření, učit žáky vyvozovat závěry
- diskutovat se žáky o smyslu a cíli učení, učit je kritickému pohledu na své schopnosti
- zapojovat žáky do soutěží, olympiád apod.
- volit vhodné formy pro trénování paměti žáků
- dbát na osobní příklad učitele
- ve výuce zadávat žákům referáty, ročníkové práce
- používat týmové projekty, problémové úlohy
- dobudovat a více otevřít knihovnu na obou stupních školy jako centrum vědění
- ve výuce používat efektivní metody, střídat metody práce, pracovní postupy
- ve výuce simulovat reálné situace ze života
- ve výuce navozovat situace k prožití úspěchu žáků, radosti z práce
- všemi aktivitami směřovat k tvorbě stimulačního pracovního prostředí ve škole
- zařazovat do výuky relaxační prvky
- pečlivě a smysluplně vybírat učivo, které žák uplatní v životě
- ve výuce využívat výukové programy pro PC

2. podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů (kompetence k řešení problémů)

- používat ve výuce samostatné pozorování (i dlouhodobé)
- oceňovat originalitu řešení při výuce
- propojovat výuku s praxí
- podporovat kreativitu u žáků
- zařazovat do výuky projektové vyučování, problémové úlohy, hry k rozvíjení úsudku, činnostní učení
- v DVPP se zaměřit zejména na kurzy kritického myšlení
- používat skupinové vyučování s cílem učit žáky spolupracovat
- učit žáky vyhledávat, třídit, zpracovávat informace z různých zdrojů, domýšlet jejich použití v praktickém životě
- zařazovat do výuky všechny myšlenkové operace (analýza, syntéza, zhodnocení...atd.)
- volit vhodné formy pro cvičení paměti žáků

- vytvářet podmínky pro vlastní tempo žáků při práci
- učit žáky sebehodnocení, pracovat s chybou
- umožňovat žákům diskutovat o problémech
- zařazovat do výuky mezipředmětové projekty
- zadávat žákům ročníkové práce

**3. vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
(kompetence komunikativní)**

- rozvíjet u žáků mluvený a písemný projev
- využívat mluvnická cvičení, hlasovou výchovu
- používat řízenou komunikaci ve třídě, se žáky stanovit pravidla komunikace
- zařazovat do výuky besedy, využívat debaťní kroužky
- zapojovat žáky do tvorby školního časopisu, prezentací ve školním rozhlase
- vytvářet podmínky pro prezentace práce jednotlivců, skupin, tříd
- učit žáky naslouchat druhým a obhajovat svůj názor
- vytvářet podmínky pro práci žáků v žákovském parlamentu
- využívat ve výuce dramatickou výchovu
- v třídnických hodinách využívat komunitní kruh, zařazovat hodnocení a sebehodnocení žáků
- ve výuce cizích jazyků klást důraz na komunikativní dovednosti
- učit žáky všestranně využívat počítačovou techniku
- rozvíjet spolupráci se zahraničními partnerskými školami
- ve výuce dávat přednost párovému, skupinovému, týmovému vyučování
- aktivně zapojovat žáky do přípravy a realizací školních akcí

**4. rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
(kompetence sociální a personální)**

- ve výuce využívat zejména párové, skupinové, týmové vyučování, kooperativní výuku
- učit žáky sebehodnocení a hodnocení druhých
- podporovat a umožňovat žákovskou pomoc, radu, vysvětlení
- do výuky zařazovat problémové úlohy ze života
- vytvářet příjemnou atmosféru v týmu
- zařazovat do výuky dramatizaci, didaktické hry, hraní rolí
- využívat projektovou práci, klást důraz na prezentaci výsledků
- zkvalitnit prezentaci úspěchů žáků ve škole i mimo ni
- zařazovat do výuky projekty napříč ročníky, umožnit setkávání tříd
- společně se žáky vytvořit pravidla pro práci ve škole, dbát na jejich dodržování
- poskytovat žákům osobní příklad ve schopnosti spolupracovat a respektovat práci druhých

- učit sebe i žáky pracovat s chybou
- ve výuce klást důraz na osobnostní a sociální výchovu
- vytvářet se žáky vlastní didaktické pomůcky

5. připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti (kompetence občanské)

- realizovat besedy s odborníky k vybraným tématům
- zadávat žákům samostatné práce, umožňovat jejich prezentaci a obhajobu
- přenášet na žáky zodpovědnost (např. služby, výzdoba...)
- umožňovat patřičnou pravomoc parlamentu
- zapojovat žáky do sociálních projektů (školní akce, spolupráce se sociálními zařízeními)
- umožňovat žákům podílet se na přípravě soutěží, kulturních pořadů, pomoc při vedení kroužků
- dbát na používání demokratických prvků ve škole - diskuse, hlasování, dodržování práv a povinností atd.
- dbát na osobní příklad učitele
- umožnit žákům podílet se na tvorbě školního řádu
- důsledně odhalovat a potírat šikanu
- využívat při práci ve škole různých forem pochval
- vést žáky k sebehodnocení
- cíleně budovat pozitivní klima tříd

6. vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

- využívat v hodinách dle potřeby muzikoterapii, arteroterapii, relaxační prvky, hry v přírodě
- využívat ve výuce komunitní kruhy, promlouvat se žáky o jejich životě
- dbát na čistotu ve třídách, v okolí školy
- vytvářet společně se žáky příjemné prostředí ve škole
- používat prvky pozitivní výchovy
- vést žáky k sebepoznání a sebehodnocení
- vzniklé problémy řešit okamžitě
- cíleně si budovat důvěru u žáků
- klást důraz na dobrou spolupráci s psychology (PPP)
- rozvíjet spolupráci s rodiči, realizovat pro ně vzdělávací semináře
- kvalitně připravit minimální preventivní program, důsledně jej naplňovat
- realizovat projektové dny umožňující tvorbu kvalitních vztahů mezi žáky
- vytvořit se žáky společná pravidla chování v třídním kolektivu
- klást důraz na osobní příklad učitele (také v šetření energií, likvidace odpadu atd.)
- zařazovat do výuky ekologické projekty, naplňovat plán EVVO

- využívat ve výuce prvky dramatizace, zážitkové vyučování, hraní rolí
- zapojovat žáky do humanitárních akcí, spolupráce se sociálními zařízeními
- realizovat společné pobyty dětí při využívání stmelujících aktivit

7. učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

- zařazovat do výuky besedy s odborníky
- využívat relaxační prvky v hodinách, cvičení na zvýšení pozornosti
- učit žáky aktivním formám odpočinku, nabídnou kvalitní mimoškolní aktivity
- klást důraz na protidrogovou prevenci
- realizovat projektový den "Den zdraví"
- budovat zdravé prostředí ve škole
- zapojovat žáky do sportovních soutěží, realizovat "Olympiádu"
- vypracovat systém sportovních soustředění pro žáky - lyžařský, cyklistický, vodácký výcvik

8. vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- umožňovat žákům spolupracovat napříč ročníky
- plnohodnotně využívat kulturních akcí v rámci projektu MaK
- ve výuce využívat hry založené na důvěře a toleranci
- realizovat projektový den "Den Evropy"
- dbát osobního příkladu učitelů
- zapojovat do kolektivu třídy děti jiných národností, seznamovat žáky s jejich kulturou, zvyky apod.
- zapojovat žáky do humanitárních akcí
- ukládat žákům tvorbu referátů z jejich cest
- udržovat tradice a rituály školy
- ve výuce využívat skupinové práce, kooperativní výuku
- zařazovat do výuky exkurze, návštěvy muzeí, galerií atd.
- rozvíjet spolupráci se zahraničními partnery

9. pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci (kompetence pracovní)

- zachovat nabídku praktických činností s vysokým podílem ruční práce žáků
- v nabídce volitelných předmětů preferovat činnostní výuku
- do výuky zařazovat exkurze, besedy s odborníky
- umožňovat žákům zapojit se do různých brigádnických činností
- vést žáky k sebepoznání a sebehodnocení
- ve výuce využívat laboratorní práce, pozorování, experimentování, pokusy apod.
- klást důraz na etickou výchovu žáků

3. 3. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají ve škole právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.

Podpůrná opatření spočívají v

- a) poradenské pomoci školy
- b) úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče
- c) úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání
- d) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek
- e) úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy
- f) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- g) využití asistenta pedagoga
- h) využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi po dobu jeho pobytu ve škole podporu
- i) poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení. Při zařazení žáka do prvního stupně podpory zpracovává třídní učitel (v případě jediného předmětu konkrétní učitel) ve spolupráci s ostatními vyučujícími a výchovnou poradkyní písemný plán pedagogické podpory (PLPP), podle kterého potom žák pracuje. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením a po předchozím informovaném souhlasu zákonného zástupce žáka. Žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami ve druhém až pátém stupni podpory (na žádost jeho zákonného zástupce) povoluje ředitel školy s písemným doporučením školského poradenského zařízení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Podpůrná opatření vyššího stupně lze použít, shledá-li školské poradenské zařízení, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb žáka nebo k průběhu a výsledkům poskytování dosavadních podpůrných opatření by podpůrná opatření nižšího stupně nepostačovala k naplňování vzdělávacích možností žáka a k uplatnění jeho práva na vzdělání.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme z Vyhlášky č.27/ 2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Za vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami odpovídá výchovná poradkyně školy, která spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou i dalšími odbornými pracovišti, koordinuje tvorbu a sleduje plnění PLPP a IVP žáků a vede kartotéku sledování všech diagnostikovaných žáků.

V rámci školy jde pak především o spolupráci vyučujících žáka, třídního učitele, výchovného poradce a vedení školy. Výchovný poradce je tím, kdo je nejen rodičům, ale i vyučujícím k dispozici při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je nutné také neustálé zkvalitňování připravenosti pedagogických pracovníků.

Velký význam pro úspěšné zvládnutí vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami má spolupráce a komunikace mezi školou, rodinou a odborným pracovištěm. Každý učitel si ale musí uvědomit, že rodič je ten, kdo je s dítětem v každodenním kontaktu, má zkušenosti s jeho výchovou a nakonec rozhoduje. Zároveň je ovšem nutné, aby i rodiče respektovali učitele jako odborníka na danou problematiku.

Stupeň podpory	Znaky pro zařazení žáka do stupně podpory	Podpůrná opatření
první	mírné obtíže ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.), akcelerovaný vývoj školních dovedností	mírné úpravy v režimu školní výuky a domácí přípravy – střídání forem a činností během výuky, změna uspořádání ve třídě, diferenciací výuky, skupinová a kooperativní výuka, nabídka volnočasových aktivit, podpora rozvoje zájmů žáka, organizační podpora mimoškolního vzdělávání, PLPP
druhý	aktuální zdravotní stav, opožděný vývoj, odlišné kulturní prostředí nebo jiné životní podmínky, problémy v počáteční schopnosti učit se a připravovat se na školní práci, nadání, specifické poruchy učení a chování, mírné oslabení sluchových a zrakových funkcí, mírné řečové vady, oslabení dorozumivacích schopností, poruchy autistického spektra s mírnými obtížemi, nedostatečná znalost vyučovacího jazyka	speciální učebnice, speciální nebo kompenzační pomůcky, předměty speciálně pedagogické péče, podpora sociokulturní adaptace v zapojení do třídního kolektivu, IVP
třetí	závažné specifické poruchy učení, odlišné kulturní prostředí, jiné životní podmínky, poruchy chování, těžká porucha řeči (dorozumivacích schopností), řečové vady těžšího stupně, poruchy autistického spektra, lehké mentální postižení, zrakové a sluchové postižení (slabozrakost, nedoslýchavost), tělesné postižení, neznalost vyučovacího jazyka, mimořádné intelektové nadání	asistent pedagoga, speciální učební a kompenzační pomůcky a postupy, úpravy organizace výuky, IVP
čtvrtý	závažné poruchy chování, středně těžké a těžké mentální postižení, těžké zrakové nebo sluchové postižení, závažné vady řeči, poruchy autistického spektra, závažné tělesné postižení, mimořádné nadání, vyžadující výraznou individualizaci vzdělávání a dosahující mimořádných výsledků	asistent pedagoga, významné úpravy v metodách a v organizaci vzdělávání, úpravy v obsahu, úpravy výstupů ze vzdělávání, speciální učebnice a pomůcky, kompenzační pomůcky, IVP
pátý	nejtěžší stupně zdravotních postižení, souběžná postižení více vadami	asistent pedagoga, speciální pedagog, úprava pracovního prostředí, komunikační systémy neslyšících a hluchoslepých, prostředky alternativní komunikace, IVP

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry
- dostatek času pro rozhovor (vhodnost využití konzultačních hodin)
- nejprve je nutno dítě pochválit, vyjádřit víru ve zlepšení
- zpočátku pouze popsat (nehodnotit) jevy, situace, chování, příhody

- uvést zdroje svých informací, totéž umožnit rodiči
- ujasnit si pojmy s rodiči
- uvádět konkrétní příklady a objasňovat svá stanoviska
- rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat
- nedávat dítěti „nálepky“
- snažit se rodičům citlivě poradit, nabídnout jim pomoc
- opakovat „pravidla hry“

Postup při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- seznámíme všechny učitele s potřebou žáka a jeho specifiky
- dohodneme se s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce, v případě potřeby stanovíme termíny schůzek
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka, možnosti úlev a tolerancí pro žáka
- vypracujeme plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán
- seznámíme spolužáky s handicapem, s rozdílným způsobem hodnocení a vším, co z toho vyplývá
- ponecháváme žákovi v hodinách potřebné pomůcky
- snažíme se zajistit přístup k odborné literatuře a kurzům vztahujícím se k handicapu žáka
- v případě potřeby zajistíme na škole docházení žáka na hodinu předmětu speciálně pedagogické péče (reedukace)

Zásady pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- respektování osobnosti žáka
- včasnost (čím dříve je žákovi a rodičům poskytnuta speciální pomoc, tím je lepší výsledek práce)
- vývojovost (důležité je „nepřeskakovat“ jednotlivé vývojové etapy)
- optimální prostředí (jen při vhodné úpravě rodinného prostředí bude zajištěn dobrý rozvoj dítěte)
- speciální pomůcky, metody a formy výchovné práce
- všestrannost (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné)
- soustavnost

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje naše škola s odbornými pracovišti:

- Pedagogicko-psychologická poradna, Liberec 2, Truhlářská 3, p.o., www.pppliberec.cz
- Speciálně pedagogické centrum pro sluchově postižené a pro děti s vadami řeči Základní a Mateřská škola pro sluchově postižené, Liberec, Elišky Krásnohorské 921, p.o., www.ssplbc.cz
- Speciálně pedagogické centrum pro tělesně postižené Základní škola a Mateřská škola pro tělesně postižené, Liberec, Lužická 920/7, p.o., www.zsprotpl-liberec.cz

- Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené Základní škola a Mateřská škola při nemocnici, Liberec, Husova 357/10, p.o., <http://www.zsnemlib-spc.cz/spc.html>
- Speciálně pedagogické centrum pro děti s mentálním postižením a děti s autismem Základní škola, Turnov, Sobotecká 242, příspěvková organizace, http://www.autismus-liberec.cz/?page_id=15
- Se žáky s lehčími formami logopedických vad pracují vyškolené vychovatelky a učitelky 1. stupně, žákům s těžšími poruchami doporučujeme návštěvu odborného logopedického pracoviště.

V případě, že má žák diagnostikovanou specifickou poruchu učení, snažíme se postupovat tak, abychom mu pomohli využít jeho skutečné vědomosti a dovednosti v souladu s rozumovým potenciálem nezatíženým obtížemi vyplývajícími z jeho poruchy. Vzdělávání těchto žáků zakládáme na **šesti P** : „**poznávání, porozumění, péče, pomoc, práce, prevence**“.

Zásady pro práci s žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu specifických poruch učení:

- používání vhodných metod výuky dle specifík předmětu
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- chválit nejen výkon, ale i snahu
- hodnotit jej samotného a srovnávat jeho dílčí úspěchy či nedostatky s jeho vlastní osobou
- pracovat s žákem často, ale krátkodobě
- při práci odstranit rušivé vlivy
- snažit se navodit příjemnou, soustředěnou atmosféru při práci
- snažit se najít něco, v čem je žák úspěšný
- pravidelná relaxace

Při práci s žáky se specifickými poruchami učení je velmi důležité získat pro spolupráci jejich rodiče, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba získat si jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě poruchy jejich dítěte.

Speciální vzdělávací potřeby mají také žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Hlavním problémem je zpravidla nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka.

Pozornost je třeba při práci s těmito žáky věnovat nejen osvojení českého jazyka, seznámení se s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi, ale ve shodě se školským zákonem umožnit těmto dětem budování jejich vlastní identity, která bude vycházet z jejich původního prostředí.

Zásady pro práci s žáky s potřebou podpory z důvodu sociálního znevýhodnění:

- skupinová nebo individuální péče
- specifické učebnice a pomůcky
- odpovídající metody a formy práce
- pravidelná spolupráce s rodinou

- spolupráce s odborným pracovištěm
- vytváření příznivého klimatu pro působení těchto dětí na škole

Důvod potřeby podpory pro žáka	Možné individuální úlevy a tolerance	Možnosti hodnocení	Postupy, pomůcky a potřeby pro žáka s potřebou podpory
SPU - dyslexie	<ul style="list-style-type: none"> - četba kratších větných celků, ohled na pomalé tempo - čtení s dyslektickou záložkou a pomocí okének - čtení v páru s vyučujícím nebo doma s rodičem - práce se skládací abecedou - barevné odlišení písmen a slabik - možnost tichého čtení - texty s větším písmem - možnost časového rozložení při kontrolních testech - spolupráce s vyučujícím při čtení zadání testu - možnost ústních odpovědí žáka při testu - pro integrované žáky individuální plán 	<p>Slovní hodnocení po dohodě školy s rodiči. Hodnotíme nejen výkon, ale i snahu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dyslektická záložka a okénko - skládací abeceda - barevně rozlišené karty problematických písmen (zrcadlově souměrná, zvukově nebo funkčně podobná) - textilní písmena - hry s písmeny a slabikami - hry pro udržení pozornosti, paměť - bzučáky - využití učebnic pro dyslektiky (Zelinková, Michalová) - diktafon, virtuální pomůcky - doporučená literatura: Z. Michalova, O. Zelinková - možnost doučování
SPU - dysgrafie	<ul style="list-style-type: none"> - krátká, ale pravidelná cvičení - možnost využití pomocných linek - cviky na uvolnění ruky - možnost delších časových úseků během psaní - zkrácené diktáty, doplňovací texty - psaní na počítači - pro integrované žáky individuální plán 	<p>Slovní hodnocení po dohodě školy s rodiči. Hodnotíme nejen výkon, ale i snahu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - průhledné folie - stírací tabulky - tabule psacích písmen - cviky na uvolňování ruky, trojhranný program - doporučená literatura: Z. Michalova, O. Zelinková

SPU - dysortografie	<ul style="list-style-type: none"> - doplňovací cvičení místo diktátů - možnost využití pomůcek na rozlišení písmen - i -, - y – (tvrdá a měkká kostka) - lehčí texty na přepis, větší důraz na opis - ústní zdůvodňování pravopisných jevů - během výuky možnost používání pomůcek na rozlišování délek slabik - psaní textů po předchozí přípravě - možnost delšího času na vypracování úkolů - psaní na počítači - pro integrované žáky individuální plán 	Slovní hodnocení po dohodě školy s rodiči. Hodnotíme nejen výkon, ale i snahu.	<ul style="list-style-type: none"> - předepsaná a předtištěná slova, fólie - pracovní listy na rozlišení sluch. podobných hlásek - kostky na rozlišení měkkých a tvrdých slabik, bzučák - texty na vyhledávání chyb - gramatické tabulky - psací stroj, PC - doporučená literatura: Z. Michalová, O. Zelinková
SPU - dyskalkulie	<ul style="list-style-type: none"> - zadávání testů a úkolů písemně, ne ústně - delší časový úsek pro vypracování zadání úkolů - umožnění ponechání číselné osy a tabulky s matemat. symboly v dohledu žáka - pro integrované žáky individuální plán 	Slovní hodnocení po dohodě školy s rodiči. Hodnotíme nejen výkon, ale i snahu.	<ul style="list-style-type: none"> - číselné osy, tabulky na sčítání a odčítání - tabulky k převodu jednotek - kalkulačka, počítadlo - pomůcky umožňující hmatové složky při určování počtu - barevné hranoly - doporučená literatura: Z. Michalová, O. Zelinková
SPCH – ADHD aj.	<ul style="list-style-type: none"> - časté přestávky během vyučování - zařazování cvičebních chvil (TV) - usměrňování a zklidňování projevu žáka během práce - pro integrované žáky individuální plán 	Slovní hodnocení po dohodě školy s rodiči. Hodnotíme nejen výkon, ale i snahu.	<ul style="list-style-type: none"> - dle možnosti školy umístění např. žíněnky, koberce, lavičky, sedacího balónu ve třídě - hry pro udržení pozornosti - cviky, sociální hry, smlouva - komunitní kruh, klidné prostředí - důslednost a jasné hranice, pravidla - osobní asistent - doporučená literatura: Z. Michalová, O. Zelinková
zrakové postižení	<ul style="list-style-type: none"> - zadávání úkolů ústní formou - správná volba umístění žakovské lavice - možnost neustálého kontaktu s učitelem 	Slovní hodnocení po dohodě školy s rodiči. Hodnotíme nejen výkon, ale	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce s SPC - osobní asistent - pravidelné kontroly u odborného

	<ul style="list-style-type: none"> - individuální plán pro žáka 	i snahu.	<ul style="list-style-type: none"> lékaře - rýsovací deska s fólií, rýsovací pomůcky pro nevidomé - učebnice v Braillově písmu, Pichtův psací stroj - notebook se softwarem pro nevidomé
sluchové postižení	<ul style="list-style-type: none"> - zadávání úkolů písemnou formou - správná volba umístění žakovské lavice - možnost neustálého kontaktu s učitelem - individuální plán pro žáka 	Slovní hodnocení po dohodě školy s rodiči. Hodnotíme nejen výkon, ale i snahu.	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce s SPC - osobní asistent - pravidelné kontroly u odborného lékaře - diktafon, obrázkové karty, figurky
tělesné postižení	<ul style="list-style-type: none"> - individuální přístup dle stupně postižení - osvobození z Tv na základě posudku lékaře - individuální plán pro žáka 	Přihlédnutí ke specifickým možnostem žáka – slovní hodnocení po dohodě školy a rodičů. Hodnotíme nejen výkon, ale i snahu.	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce s SPC - osobní asistent - přizpůsobení pracovního prostoru pro žáka - pravidelné kontroly odborného lékaře
mentální postižení	<ul style="list-style-type: none"> - individuální přístup dle stupně postižení - osvobození z Tv na základě posudku lékaře - individuální plán pro žáka 	Přihlédnutí ke specifickým možnostem žáka – slovní hodnocení po dohodě školy a rodičů. Hodnotíme nejen výkon, ale i snahu.	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce s SPC - osobní asistent - přizpůsobení pracovního prostoru pro žáka - pravidelné kontroly odborného lékaře

3. 4. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při práci s nimi vycházíme z Vyhlášky č.27/ 2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení těchto schopností a dovedností dosahuje mimořádné úrovně.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Mimořádně nadaný žák se může vzdělávat (rozhodnutím ředitele školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka a doporučení školského poradenského zařízení) podle individuálního

vzdělávacího plánu, který sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími předmětů, v nichž se projevuje mimořádné nadání. Výchovná poradkyně koordinuje tvorbu IVP a sleduje jeho plnění.

Nadání žáci vykazují:

- paměť a znalost
- rychlost myšlení
- zpracování problému
- záměrné a dlouhodobé soustředění
- pružnost
- časná symbolická aktivita
- dávají přednost společnosti starších dětí, samotě
- vnímají souvislosti tam, kde je většina žáků nevidí
- ostře vnímají pravidla a rozpory
- poukazují na nesrovnalosti, odmítají se chovat korektně

Pomoc při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka mohou učitelům se souhlasem rodičů poskytnout psychologové v pedagogicko-psychologické poradně.

Nadání dítěte se dá velmi výrazně ovlivnit, a to oběma směry. Záleží na škole, jak dokáže vyhovět vzdělávacím potřebám těchto žáků. Jde o změnu metod, forem i organizace výuky. Je vhodné spolupracovat při práci s nadanými žáky s ostatními kolegy i různými subjekty mimo školu (např. Společnost pro talent a nadání, MENZA).

Varianty vzdělávání nadaných:

- urychlování (akcelerace) – rychlé vzdělávání v základní škole, časný přechod na navazující školy, přeskočení jedné nebo několika tříd
- obohacování normální výuky (enrichment) – rozšiřování, prohlubování učební látky, vyšší náročnost výuky
- přeskupování žáků – speciální třídy a školy, soustředování nadaných v rámci školy a třídy, účast na projektech, systém volitelných předmětů, pracovní společenství, spolupráce s různými institucemi
- kombinace těchto postupů

Pokyny pro práci s nadanými žáky:

- učitel by měl vědět, co žák umí a dát najevo, že to ví
- poskytovat dostatečné množství podnětů
- nabídka podpůrného materiálu (bohatý, variabilní, podnětný)
- nenutit žáka opakovat základní učivo
- umožnit účast na činnostech stimulujících další rozvoj
- respektovat individuální učební tempo, umožnit rychlejší postup v učení
- klást na žáky vyšší nároky, zadávat náročnější práce

- poskytnout jim určitou volnost v rozhodování, jak využijí ušetřený čas
- pomoc najít nadaným žákům jim podobné vrstevníky
- umožnit stanovování vlastních cílů a podílení se na hodnocení své práce
- využít možnost odborné pomoci
- umožnit navštěvování vybrané výuky ve vyšším ročníku
- vést žáky k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

Konkrétní příklady činností ve všech předmětech:

- práce na mimořádných úkolech, vyhledávání informací k doplnění výuky
- práce na referátech na témata rozšiřující učivo
- pomoc slabším žákům přímo ve vyučovací hodině
- v kooperativním učení jsou oporou skupiny
- postavení do rolí asistentů k jiným žákům
- práce na dobrovolných úkolech a doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- při práci na projektu mají také možnost rozšíření a prohloubení
- soutěž o co nejdelší žízalu Julinku (spočívá v tom, že když je někdo se svou základní prací hotov, vybere si dle svých možností práci navíc), pomáhají slabším žákům - kontrola, snaží se vysvětlit postup
- kontakt se studenty PF TU Liberec
- kroužek
- individuální práce na vylepšení jejich prací nad rámec povinných kritérií
- po ukončení své základní povinné samostatné práce buď radí ostatním přihlásivším se spolužákům nebo si vyberou z nabídky dalších prací, jindy vystřídají učitele v zadávání úkolů spolužákům: ústně zkoušejí třídu - zadávají příklady, řetízky, v angličtině při hrách jsou vedoucími hry místo učitele
- dělají pro ostatní křížovku, čtou text a zpracovávají otázky k textu, případně domýšlejí konec, vymýšlejí rozhovory na dané téma
- volitelné předměty od 7. ročníku

Konkrétní podpora nadání žáků podle předmětů:

- český jazyk – olympiáda a jiné soutěže podle nabídky, recitace
- matematika – olympiáda, Pythagoriáda, Matematický klokan
- anglický jazyk, německý jazyk – olympiáda
- zeměpis – olympiáda, vlastní soutěže, kvízy
- dějepis – olympiáda, Moje město LBC - projektové práce
- přírodopis – různé soutěže podle nabídky, vypsání CHKO nebo neziskovými organizacemi
- fyzika – olympiáda, Archimediáda, Astronomická olympiáda
- chemie – olympiáda

- informatika – soutěže podle nabídky (např. grafická soutěž)
- pracovní činnosti – soutěže podle nabídky (např. First Lego League)
- výtvarná výchova – školní výstavy, soutěže podle nabídky
- tělesná výchova – závody, turnaje

3. 5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

3.5.1. Integrace průřezových témat do předmětů

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj	realizováno v ročníku								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
<i>Rozvoj schopností poznávání</i>									
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	Prv,Čj	Prv, Hv,Vv,Čj	Hv,Vv,Čj	Aj,M,Hv, Vv	M,Hv,Vv	D,M,Př,Vv	Aj,Nj2,Vv, D,Ppo,M	Hv,Nj2,Ch, Vv,D,Dpr,M	Ch,Vv,Hv,D ,Vz, OSV
cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů	Prv,M,Čj	Prv,M,Hv, Čj	Hv,Čj,M	M,Hv	M,Hv	D	D,Ppo,Vz	D,Dpr,Ch	D,Ch,Vz, OSV
dovednosti pro učení a studium			Čj	Aj,M	Aj,M	D,Čj	D,Čj	D,Dpr,Čj, Ch,Tk	D,Čj,Ch, OSV
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>									
já jako zdroj informací o sobě				M	M	Vv,Vz	Vv,Vz,Nj2	Sp,Nj2	Sp,Tv,Vz, OSV
druzí jako zdroj informací o mně				M	M	Vz	Nj2	Sp,Nj2	Sp,Tv, OSV
moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)	Prv	Prv	Čj	M	M	Aj,Vz	Nj		Vz,OSV
co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování	Čj	Prv		M	M	Vz	Vz		Vz,OSV
můj vztah ke mně samému		Prv		M	M	Vz	Vz,Nj2		OSV
moje učení				M	M		Vz		D,OSV
moje vztahy k druhým lidem		Prv		M	M,Vl	Vz	Vz,Nj2		Vz,OSV
zdravé a vyrovnané sebepojetí			Čj	M	M		Vz		OSV
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>									
cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle	Čj	Hv,Čj,Pov	Hv,Pov	M,Hv	M,Hv	Vz,Ptm	Ppo,Vz	Dpr	Tv,Vz, OSV
organizace vlastního času, plánování učení a studia	Prv	Prv,M		M	Př,M	Aj,Nj,Vz	Nj2	Ch,Sp	OSV
stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení				M	M	Vz		Ch	Vz,OSV
<i>Psychohygiena</i>									
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému		Hv,Vv	Hv,Vv	Čj,M,Hv, Vv	M,Hv,Vv	Vz	Vz,Ks		Vz,OSV
sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích				Čj,M,Pov	M,Pov	Vz			OSV

dobrá organizace času				Př,M	M	Vv,Vz	Vv	Vv,Ch	Vv,Ch,Vz, OSV
dovednosti zvládání stresových situací				M	M	Vz	Hv		Tv,OSV
hledání pomoci při potížích				Čj,M	M	Vz	Vz	Ch	Ch,Vz, OSV

Kreativita

cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)	Čj	Hv,Vv,Čj	Hv,Vv,Čj	Hv,Vv,Čj	Hv,Vv	Hv,D,Čj, Vz	Hv,Nj2,D, Ks,Čj	Tk,Hv,Nj2, Vv,D,Čj	Hv,Vv,D, Čj,OSV
tvořivost v mezilidských vztazích					Čj		Ks		OSV

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

	realizováno v ročníku								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	Prv		Aj	Čj,M	M	Vz,Aj,Vv, D,Nj	D,Aj,Nj, Nj2	D,Aj,Nj, Tv,Nj2	D,Aj,Nj, OSV
rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech		Prv		M,Vl	M	Vz		Vv	Vv,OSV
chyby při poznávání lidí				M,Vl	Čj,M	Vz	Vv		OSV

Mezilidské vztahy

péče o dobré vztahy	Prv,M	Hv,M	Hv,M	M,Hv,Vl	Čj,M,Vl, Hv	Vz	Vz	Př,Tv	OSV
chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	Prv,M	Prv,Vv,M	Prv,Vv,M	Čj,M,Vl, Vv, Pov	M,Vl,Vv, Pov	Tv,Vz	Vz		Vz,OSV
lidská práva jako regulativ vztahů				M	M	Vz	Vz	Tv	Vz,OSV
vztahy a naše skupina/třída	Prv,M	Prv,M	M	M.,Vl	M,Vl	Vz			OSV

Komunikace

řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků	Čj	Hv	Hv	Čj,M,Hv	Aj,M,Hv	Vz,Hv	Hv	Ch	Ch,OSV
cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání	Čj		Čj	M	Čj,M	Čj,Vz	Čj	Čj,Ch,Hv	Čj,Ch, OSV
dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	Čj	Prv,Čj	Aj	M	Čj,M	Čj,Vz	Čj,Nj2	Vv,Čj,Nj2	Vv,Čj, OSV
specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“)				M	M		Nj2	Ch,Nj2	Ch,Vz, OSV, Ajkon

dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)	Čj	Čj	Čj	M	M	D	D,Nj2	D,Ch	D,Ch,Vz,Nj 2,OSV
komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)	Prv,M	Prv	Čj			Vz,Aj,Nj	Vz,Aj,Nj	Čj,Aj,Nj	Aj,Nj,Sp, Vz,OSV
efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace			Prv	M	M		Vz		Vz,OSV
pravda, lež a předstírání v komunikaci				M	M	Vz			OSV

Kooperace a kompetice

rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	M	M,Pov	M,Pov	M,Vv	M,Vv	Hv,Vv,Vz	Tv	Ch	Ch,Vz, OSV
rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny);	M	Prv,M,Pov	M,Pov	M	M	Vz	Vv,Vz	CH,Tv	Ch,Vz, OSV
rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	M	M	M	M,Pov	M,Pov	Tv	Vz		OSV

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	realizováno v ročníku								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích	Čj	Prv,Čj		M	Čj,M	Vz	Tv,Vz		Vz,OSV
zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů,	M	M	Čj,M	M	M				OSV
problémy v seberegulaci				M	M		Vz		Vz,OSV

Hodnoty, postoje, praktická etika

analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí;			Čj	M	Čj,M	Vz	Vz	Vv	Vz,OSV
vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;		Prv		M	Čj,M	Vz	Vz		Tv,Vz, OSV
pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu);				Př,M	M		Vz		Vz,OSV
dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		Prv		M,Vl	M	Vz	Vz		Vz,OSV

demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti							Vz	Tv,Vz	Tv	Tv
--	--	--	--	--	--	--	----	-------	----	----

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)

<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	realizováno v ročníku								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa;					VI	Vz,Vv,Aj, Nj	Aj,Ze,Vz,	Ze	Nj
místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu;									
naši sousedé v Evropě;						D	D,Vz	Vv,D,Ze	D,Nj2
život dětí v jiných zemích;				Aj	Aj	Vv	Vz		Nj2
lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy			Aj	Aj	Aj	Aj,Nj,Hv	Vv,Fj,Aj, Nj,Nj2	Fj,Aj,Nj, Aj2,Nj2	Fj,Aj,Nj, Aj2,Nj2

Objevujeme Evropu a svět

naše vlast a Evropa;							Hv		Vv,Ze
evropské krajiny;								Ze	
Evropa a svět;							Ze	Ze	
mezinárodní setkávání									
státní a evropské symboly;								Ze	D,Ze
Den Evropy;								Ze	
život Evropanů a styl života v evropských rodinách;						Aj,Vz	Aj,Nj,Vz		
životní styl a vzdělávání mladých Evropanů						Aj,Vz	Nj		

Jsme Evropané

kořeny a zdroje evropské civilizace;					VI	D	D,Hv	Hv	
klíčové mezníky evropské historie;						D	D,Vz	D	D
Evropská integrace;								Ze,Ov	D
instituce Evropské unie a jejich fungování;					VI			Ze	D
čtyři svobody a jejich dopad na život jedince;								Ze	Vz
co Evropu spojuje a co ji rozděluje;									D
mezinárodní organizace a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže						Vz		Ov	

Multikulturní výchova (MV)

<i>Kulturní diference</i>	realizováno v ročníku								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti;		Prv			Vv	Vv,Čj,Vz			Vz

člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika;						Čj			
poznávání vlastního kulturního zakotvení;			Prv	Vv			Vv,Čj,Vz		Vv
respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy);				VI		Vz			Hv
základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě						Vv			

Lidské vztahy

právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci;		Prv			VI	Vz			
udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost;						Ov			
vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti);			Hv	Hv	Hv	D	D,Vz	Vv,D	D,Vz
předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace);						Vz			Vz
důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích;						Vz	Vz		Vz
uplatňování principu slušného chování (základní morální normy);	Prv					Vz			Ajkon
význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti;						Vz	Vv		Vv
tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého;						Vz,Ov		Vv	
lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy						Vz			

Etnický původ

rovnocennost všech etnických skupin a kultur;					Př, VI	Ov	Ze,Ov		Vv,Vz
odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin;						Vz,Ov	Ze	Ze	
základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti;						Vz		Ze,Hv	Vz,Hv
různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa;						Vv	Vz		Vz
projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku						D	D	D	D,Vz

Multikulturalita

multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti;						Vz			
--	--	--	--	--	--	----	--	--	--

multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování;						Vz			Vz
specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost;								Aj,Nj	
naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;						Ov			Vz
význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání							Fj	Fj,Ch	Fj,Ch, Ajkon

Princip sociálního smíru a solidarity

odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám;						Ov			
nekonfliktní život v multikulturní společnosti;									
aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin;									
otázka lidských práv, základní dokumenty							Vz		

Enviromentální výchova (EV)

	realizováno v ročníku								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
<i>Ekosystémy</i>									
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa);	Prv			Př		Př,Vv			
pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);	Prv			Př		Př	Př		
vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);			Prv	Př,VI		Př		Eko	
moře (druhovká odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás);						Ze	Př		
lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky);		Prv		Př			Př	Vv	Vv,Vz
kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)						Př		Ze	Př
<i>Základní podmínky života</i>									
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení);			Prv	VI		Př,Vz		Eko,Vv, Ch	Př

ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás);			Prv		Př			Ch	Př
půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině);						Vz,Př,Pp			Př,Ch
ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);		Prv		Př		Vv	Vv,Př		
ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);						Př	Př		Př,Ch
energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky);								Eko	F,Ch
přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)					Př			Eko	Vz,Př,Ch

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství;						Př	Př	Ze	
doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace);			Prv	Čj		Vv		Ze	
průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti);					Čj		Ov	Ze,Př	Ch
odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny);			Vv		Př		Vv,Př	Eko	Ch
ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek);		Vv	Vv			Vv	VV	Vv,Př	Vv,Př
právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti;								Př	Př
ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy);		Pov	Pov						

dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)									Př	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	----	--

Vztah člověka k prostředí

naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé);				VI		Př	Zpr	Př	Ch,Aj,Př
naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí);		Vv		Př,VI	VI	Vz	Vv,Vz,Ov	Vv,Eko	Ch
aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace);				VI	VI		Vz,Ov	Eko,Př	Ch
prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví);						Vz	Vz	Vv,Př	Ch
nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)							Ov,Př	Ch	

Mediální výchova (MEV)

Tematické okruhy receptivních činností

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

	realizováno v ročníku								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě;					Př	Vv	Ov	Čj,Tv,Inf	Vv,Ch,Vz,Čj,Inf
rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných;							Inf	Inf	D,Čj
hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů);			Prv				Vz	Čj,Tv	Čj,Inf
hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením;							Vv,Inf	Inf	Čj
chápaní podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel;			Prv		Inf	Inf			Čj,Inf
identifikování základních orientačních prvků v textu					Inf	Inf	Vz		Čj

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

3.5.2. Realizace PT formou projektů a dalších školních aktivit

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj						Adaptační kurz			
				Tř. hodiny		Třídnické hodiny – Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace; Psychohygienu; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Semináře: protidrogová tematika, kouření, zdravý životní styl, pitný režim			
					Projekty: Jedeme do Evropy, Globální problémy lidstva, Občanská společnost a škola, Multikulturní den, Co se stalo...?				
				Besedy s pracovníky organizace Maják, Zdravotní ústav, Policie ČR, K-centrum atd.					
	Testování šikany (dotazníky)								
Morální rozvoj	1 x ročně návštěva vybraného sociálního zařízení					Adaptační kurz		Mikuláš pro 1.st. a MŠ	Charitativní akce
	Dětský den							Dětský den	Den učitelů

Výchova demokratického občana (VDO)

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Občanská společnost a škola	Slavnosti slabikáře, „Klíčování“	Společné akce s rodiči	Společné akce s rodiči	Společné akce s rodiči	Společné akce s rodiči	Exkurze k hasičům		Exkurze k Městské policii	Asistentká pomoc při akcích pořádaných školou – den otevřených dveří, projektové dny apod.
						Projekt Občanská společnost a škola			
	Den otevřených dveří, projekt „Výchova demokratického občana“								

	Zapojení školy do sítě M.R.K.E.V., zapojení školy do tříděného odpadu,								
	Spolupráce s neziskovými organizacemi, knihovnou, besedy s policií								
	Mládež a kultura, 2 x ročně filmové představení								
						Žákovský parlament			
Formy participace občanů v politickém životě									

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Evropa a svět nás zajímá	Spolupráce se zahraničními školami								
	Aj, Nj - národní zvyky								
	Projekt Jedeme do Evropy, Globální problémy lidstva								
	Výtvarná a literární soutěž Evropa ve škole								
	Ov - vánoční zvyky, Projekt Vánoce ve škole								
Objevujeme Evropu a svět	Spolupráce se zahraničními školami								
	Projekt Jedeme do Evropy								
	Výtvarná a literární soutěž Evropa ve škole								
									Exkurze Terezín - projevy rasové nesnášenlivosti

Multikulturní výchova (MV)

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Kulturní diference, Lidské vztahy	Komunitní kruhy:								
	<ul style="list-style-type: none"> - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti - respektování zvláštností různých etnik - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou příslušnost - uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) 								
	Třídnické hodiny								
Etnický původ									Exkurze Terezín - projevy rasové nesnášenlivosti
Multikulturalita	Mezinárodní spolupráce se zahraničními školami								
Princip sociálního smíru	Dětský den							Dětský den	
	Sportovní den								

Environmentální výchova (EV)

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Základní podmínky života								Exkurze Vodní zdroje	

Lidské aktivity a problémy životního prostředí	dopravní výchova	dopravní výchova	dopravní výchova	dopravní výchova		Adaptační kurz	Den zvířat/Př	Exkurze do třídičky odpadů /Ch		
						Projekt Globální problémy lidstva				
	Sběr papíru, PET lahví, víček, Al									
	Spolupráce s neziskovými ekol. organizacemi, zapojení do M.R.K.E.V.									
	Projektový den - "Uklidme svět"									
Vztah člověka k přírodě						D - ročníkové práce "Moje město" (dobrovolníci) Vv - výtvarné práce k tématu - zapojení do soutěží				
	Projekt Prv "Expedice Sněžka"	Projekt Prv "Expedice Smrk"				Zdravý životní styl – spolupráce se Zdravotním ústavem				

Mediální výchova (MEV)

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	Třídnické hodiny							Třídnické hodiny při přípravě projektu „Dětský den“	
						Školní parlament			
						- práce v realizačním týmu (redaktoři, mluvčí - komunikace)			

						<ul style="list-style-type: none"> - stavba mediálního sdělení (typografie písma, výběr zpráv, titulky) - tvorba mediálního sdělení (grafická úprava, vkládání obrázků a fotografií)
						<p style="text-align: center;">„Moje město“</p> <ul style="list-style-type: none"> - tématické okruhy jsou popsány ve školních projektech
						<p style="text-align: center;">„Co se stalo...?“</p> <ul style="list-style-type: none"> - tématické okruhy jsou popsány ve školních projektech
				Webové stránky školy a vývěska školy – prezentace akcí třídy		

3.5.3. Školní projekty

ADAPTAČNÍ KURZ

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • poznává své spolužáky ve třídě • rozvíjí pozornost vůči odlišnostem • pečuje o dobré vztahy, respektuje druhé, pomáhá druhým • zdůvodní lidská práva jako regulativ vztahů • komunikuje v různých situacích, aplikuje otevřenou a pozitivní komunikaci • užívá sociální dovednosti pro kooperaci • zjistí informace o sobě, o svém těle, psychice • reguluje vlastní jednání a prožívání • aplikuje dovednosti pro pozitivní naladění mysli • analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí • stanoví ekologické způsoby hospodaření s odpady • řeší přírodovědné úkoly v terénu naučné stezky 	<p>OSV – viz. školní výstupy žáka</p> <p>EV – ochrana přírody, vliv lidských aktivit na krajinu, odpady a hospodaření s odpady</p> <p>Př – naučná stezka „Oldřichov v H.“</p> <p>Tv, M, Čj, Př, Vt</p>	<p>Projekt určen pro žáky 6.tříd s cíly :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. usnadnit dětem přechod z I. na II.stupeň školy 2. formou osobnostní a sociální výchovy začít tvořit hodnotné vazby v kolektivu tříd, pozitivně ovlivnit klima tříd 3. umožnit žákům pochopení a zažití základních školních norem 4. zopakovat hravou formou základní učivo z nižších ročníků školy – v předmětech matematika, český jazyk, přírodověda, vlastivěda 5. všemi aktivitami směřovat k prevenci šikanování ve třídě 6. umožnit žákům seznámení se s třídními učiteli a dalšími kantory <p>Projekt je realizován formou týdenního pobytu mimo Liberec.</p>	<p>4 – 5 dnů dle možnosti ubytování</p>

ČERT A MIKULÁŠ

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s historií a tradicemi našeho národa. • Prezentuje lidové zvyky spojené s jednotlivými svátky. • Dokáže vyrobit různé předměty a kostýmy typické pro danou tradici. • Zdramatizuje krátkou scénku, která vystihne zvyk a tradici, přiměřeným způsobem pro děti z MŠ. 	MV: <ul style="list-style-type: none"> • D • Čj-sloh • Čj – čtení (dramatická vých.) • Vv • Hv • Pov PT: OSV – spolupráce, komunikace	Tvořivé dílny, kde starší žáci vytvářejí tradiční kostýmy a nacvičují dramatizaci dané zvyklosti. Návštěva a prezentace v MŠ.	3-4 hodiny (6.12.)

DEN UČITELŮ ANEB ŽÁK UČITELEM

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • Žák vyučuje 1 hodinu předmět dle vlastního výběru • Domluví se s učitelem I. st. na formách a metodách výuky, jakož i na učivu, kterému bude vyučovat • Aplikuje své vědomosti ve vybraném oboru • Pracuje s žáky nižších ročníků • Uplatní své komunikační dovednosti, kreativitu, samostatnost při řešení problémů 	Český jazyk, matematika, přírodověda, vlastivěda, prvouka, VV,TV,HV – podle toho, jakému předmětu vyučují OSV, VDO	Projektový den složený z jednohodinových seminářů a dalších zajímavých aktivit žáků 9. tříd, kteří vyučují na I. st. ZŠ. Tento projekt probíhá v březnu, jako dárek učitelům ke Dni učitelů.	4 hodiny

DĚTSKÝ DEN

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a připravuje činnosti pro spolužáky • vytvoří pravidla soutěží • popíše jednotlivé aktivity • vyrábí kulisy k soutěžím • řídí soutěže • vyhodnotí výsledky soutěží • ocení soutěžící 	TV Vv Pracovní činnosti OV RV MEV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (práce s internetem, různými zdroji) - tvorba mediálního sdělení (grafická úprava, vkládání obrázků)	Žáci 8. tříd ve spolupráci se svými třídními učiteli připraví a organizují sportovní, vědomostní a dovednostní soutěže pro žáky 1. – 5. třídy. MEV - výroba plakátu (reklama) v TH při přípravě DD - jedna skupina dětí bude dělat během DD fotoreportéry, zpracovávat fotografie, vytvoří reportáž do vitríny, na webové stránky a do časopisu	4 hodiny

SLAVNOST SLABIKÁŘE

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vystoupit před veřejností v rámci třídy i jako jednatel • zpracuje výtvarně krátkou básničku • zatancuje aspoň 1 tanec 3/4 nebo 2/4 rytmu • přečte krátký neznámý text odpovídající čtenářským dovednostem 	<ul style="list-style-type: none"> • Čj • Hv • Tv • Vv 	Děti během vystoupení rodičům předvedou, co všechno se v 1. třídě naučily.	8 h

JEDEME DO EVROPY

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně se zapojuje do skupinové práce • spolupracuje se spolužáky různého věku • vyhledává informace v dostupných médiích a v literatuře • třídí a zpracovává vhodné informace • vyjádří přiměřeně svůj názor, podloží jej vhodnými argumenty • respektuje názory druhých • hledá způsoby řešení problémů • prezentuje výsledky své práce (verbálně, graficky) 	<p>Vv – zpracování a estetická hodnota výstupů z projektu</p> <p>OSV – mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodování</p> <p>VEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět</p> <p>Ze – regiony Evropy</p>	<p>Žáci pracují pod vedením jednoho učitele ve skupinách, rovnoměrně složených ze žáků 5.-9. tříd. Učí se aktivnímu přístupu k informacím, potřebné informace vyhledávat, třídít, zobecňovat, různě kombinovat; více se poznat (sebe i ty druhé), být spolu a „učit se navzájem“, vyjadřovat názory, obhajovat je, poslouchat se, týmově spolupracovat, dělit se o nápady, pomáhat si, poradit si, společně se rozhodovat, prosadit se v cizím nesourodém kolektivu, ale i respektovat druhé, samostatněji organizovat, motivovat se navzájem, rozumět psanému slovu, hledat vlastní cesty (způsoby), jak problémy řešit.</p>	11 h. (2 dny)

INDIÁNSKÝ TÝDEN

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • naučí se písmeno I • čte slabiky mí, mí • pracuje ve skupině • procvičí matematické příklady v oboru 1 – 5 • vyrobí indiánskou čelenku 	<ul style="list-style-type: none"> • Čj • M • Tv • Vv 	<p>Děti se seznámí s písmenem I prostřednictvím hry na indiány. Děti v „indiánské vesnici“ získají každý den pero do čelenky za splněné úkoly. Na konci týdne proběhne shromáždění indiánů ze všech prvních tříd, kde se hodnotí jejich úspěšnost .</p>	20 h

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI ŠKOLAMI

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná a respektuje zvláštnosti různých etnik • udržuje tolerantní vztahy a rozvíjí spolupráci s jinými lidmi • porovná různé kultury • zdůvodní rovnocennost všech národnostních a etnických skupin • rozpozná a zdůvodní projevy rasové nesnášenlivosti • zdůvodní význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání • srovnává projevy kultury v evropském kontextu, popíše společné znaky a odlišnosti a hodnotí je v širších souvislostech • porovná historický vývoj partnerských zemí a posoudí společné kořeny • objasní podstatu nutnosti spolupráce sousedních států • nachází vzorce chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost 	<p>PT – MV, VEGS</p> <p>Předměty dle výběru tématu projektu.</p>	<p>Partnerská spolupráce se školami :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základní šestiletá škola Boleslava Chrabrého v Bogatynii – Polsko 2. Základní škola ve Freitalu – SRN <p>Spolu s partnery sestavujeme dlouhodobé projekty k určenému tématu. Projekty jsou vytvářeny pro program Comenius Evropské unie. Spolupráce s partnery bude probíhat i v případě neschválení projektu národními agenturami.</p> <p>Žáci všech tří škol řeší předem zadané úkoly, výsledky své práce prezentují na společných setkáních. Vedle stanoveného tématu probíhají pravidelné akce zaměřené na společné sportování, poznávání partnerských krajín, kulturní akce.</p>	<p>průběžně dle stanoveného harmonogramu ve spolupráci s partnery</p>

MOJE MĚSTO

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně se zapojuje do skupinové práce • vyhledává informace v médiích a v odborné literatuře • třídí a zpracovává vhodné informace a prameny • hledá způsoby řešení problémů • pracuje s internetem • pracuje s mapou našeho města, poznává ho • komunikuje s pamětníky, informačním centrem • fotografuje nebo kreslí zadané objekty • prezentuje výsledky své práce • obhajuje a dokazuje svoje výsledky 	<p>D + D prakt. historie našeho města i regionu</p> <p>Vv zpracování a estetická hodnota</p> <p>OSV mezilidské vztahy, komunikace, rozhodování a řešení problémů</p> <p>Ze práce s mapou našeho města, regionu, poznávání města i okolí</p> <p>Čj zpracování celého projektu</p> <p>INF úprava textu i fotografií na počítači</p> <p>MEV</p> <p>- kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (práce s internetem, různými zdroji)</p> <p>- tvorba mediálního sdělení (grafická úprava, vkládání obrázků)</p>	<p>Žáci pracují samostatně, mohou jim pomáhat rodiče, sourozenci apod. pod dohledem zadavatele /vyučujícího D/. Učí se aktivnímu přístupu k informacím, vyhledávat informace, třídít je , kombinovat je, obhajovat je, popřípadě týmově spolupracovat, radit se, orientovat se v cizím prostředí, organizovat si čas, rozumět psanému slovu, hledat vlastní cesty vedoucí k vyřešení problémů, prezentovat svůj výtvar, poznávat pocit z dobře vykonané práce.</p>	<p>2 měsíce</p>

PROJEKTOVÉ DNY CO (výstupy z oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a zdraví)

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • předvede, jak se chovat v mimořádných situacích • aplikuje naučené znalosti v modelových situacích • roztrídí modelová zranění podle rozsahu poranění • navrhne způsob ošetření zranění v modelových situacích • rozliší základní nebezpečné látky a na modelových situacích navrhne řešení, jak jednat při jejich úniku • vytvoří alternativní postup řešení jednotlivých mimořádných událostí (praktická část projektu v přírodě) • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí • v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<p>chemie biologie občanská výchova zeměpis</p>	<p>Projekt je rozdělen do dvou dnů. První den se žáci seznamují s teoretickou stránkou vzniku mimořádných událostí a jejich řešení. Druhý den probíhá praktický výcvik v terénu.</p> <p>Žáci se seznámí s integrovaným záchranným systémem, nebezpečím v okolí školy a telefonními čísly IZS, s mimořádnými událostmi, živelnými pohromami, krizovými situacemi, činnostmi při ohrožení, signály a evakuací. Naučí se poskytovat první pomoc, rozlišovat nebezpečné látky, požáry a jejich hašení.</p> <p>Druhý den se provádí praktický výcvik v přírodě – závod hlídek – učitelé a žáci 9.tříd jsou na stanovištích, kde hlídky tříd plní zadané úkoly a testují své znalosti z předchozího dne.</p>	<p>2 dny po 5 hodinách</p>

VAJÍČKOVÝ DEN

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s různými technikami zdobení kraslic • ozdobí si kraslice 	Vv, Pv, Čj, Prv, VI, OSV, MV	<p>Projekt je realizován ve 3.-5.ročníku. Třídní učitelé si připraví jednu z technik zdobení velikonočních vajíček, zapíše potřebné pomůcky a vyrobí ukázkový vejdunek. V den před projektem se žáci zapisují dle svého uvážení a výběru do 4 vyučovacích hodin ke 4 různým učitelům.</p> <p>V projektovém dni jsou na dveřích tříd vyvěšeny seznamy žáků, kteří se v uvedených vyučovacích hodinách účastní zdobení.</p>	4 hodiny

SPORTOVNÍ DEN

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá potřebné pohybové dovednosti • zapojuje se v kolektivních hrách • podílí se na pořádání a organizaci soutěží • řídí soutěže • vytváří pravidla soutěží • vyhodnocuje výsledky • oceňuje soutěžící • řídí se pravidly a respektuje je • soutěží v duchu fair-play 	TV Vv Pracovní činnosti OV RV Mediální výchova M	<p>Atletika, drobné soutěže a kolektivní míčové sporty ve formě školní olympiády</p> <p>Organizují učitelé TV ve spolupráci s ostatními vyučujícími a žáky</p>	5 hodiny

TVORBA ŠKOLNÍHO ČASOPISU

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří a sestaví redakční radu, rozdělí žáky do skupin a vybere žáky pro vybrané úkoly na časopisu • navrhne rubriky, do kterých bude rozdělen časopis • prozkoumá časopisy, které jsou v běžném životě k dispozici a na jejich základě vytvoří grafickou stránku časopisu • upraví a vloží obrázek, fotografii do článku • určí rozložení textu a sjednotí grafickou úpravu • využívá k získávání informací elektrotechnické přístroje (fotoaparát, diktafon, skener, videokameru, počítač, tiskárnu a kopírku) • vyhledává, zpracovává a hodnotí získané informace • využívá každodenní verbální a nonverbální komunikaci jako nástroj jednání v různých situacích ve vztahu k druhým • vyjádří vlastními slovy pojem novinářská etika a uvede příklady základních morálních pravidel 	<p>informatika výtvarná výchova český jazyk svět práce praktické činnosti</p> <p>MEV :</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v realizačním týmu (redakční rada, rubriky, komunikace, práce s diktafonem, práce s digitálním fotoaparátem) - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (práce s internetem, novinářská etika) - stavba mediálního sdělení (typografie písma, výběr zpráv, titulky) - tvorba mediálního sdělení (grafická úprava, vkládání obrázků) 	<p>Kroužek pro žáky 6.-9.tříd.</p> <p>Důraz je kladen na osvojování dovedností a vědomostí, které budou užity v praktickém životě, na porozumění základům žurnalistiky, na osvojení „vydavatelské činnosti“. Žáci se učí základům novinářské etiky, nabývají znalosti při psaní textů, grafických úprav a práci s technologií. Žákům se postupně dostává poučení z nejrůznějších oborů, které se dotýkají novinářské práce.</p> <p>Využívají se metody a formy práce především na spolupráci žáků (práce ve dvojicích a skupinách). Vzájemně se učí, komunikují s okolím a řeší následné problémy.</p> <p>Hodnocení žáka sleduje, jak je schopen získat, analyzovat a předávat jednotlivé poznatky, přemýšlet a obhajovat vlastní názory.</p>	<p>Projekt je zařazen jako kroužek pro 6.-9. ročník v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Je vyučován ve dvouhodinových blocích.</p>

UKLIĎME SVĚT

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje vlastní práci i práci ve skupině s ohledem na funkční dělbu činností mezi členy skupiny • uvědomuje si odpovědnost za zachování životního prostředí • vytváří si emocionální vztah k životnímu prostředí • utváří a rozvíjí si vědomí odpovědnosti za kvalitu životního prostředí • vytváří si návyky a postoje vedoucí k ochraně životního prostředí 	<p>Př Vz OSV – hodnota spolupráce a pomoci, uvědomování si mravních rozměrů lidského chování EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p>	<p>Jednotlivé třídy si vyberou oblast kolem školy, kterou v době jednoho říjnového týdne uklidí. Zaměří se na sběr odpadků.</p>	<p>1 hodina v každé třídě</p>

VÁNOCE

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s vánočními tradicemi našeho národa či dalších národů • Charakterizuje jednotlivé zvyky spojené s vánočními svátky • Vyrábí vánoční dekorace, ozdoby a drobné dárky svým blízkým 	<p>Rv, Ov, Vv, Hv, Čj, Pč, Inf, cizí jazyky Multikulturní výchova</p>	<p>Žáci pracují v tvořivých dílnách, které si sami zvolili podle svých zájmů a schopností. Seznamují se s vánočními zvyky, vyrábějí vánoční dekorace, dárky, zpívají koledy, poznávají tradice jiných národů... Dílny vedou jednotliví vyučující společně s žáky 9. ročníků.</p>	<p>4 hodiny</p>

GLOBÁLNÍ PROBLÉMY LIDSTVA

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • vlastními slovy definuje pojem globální problém, uvede příklady a najde vzájemné souvislosti • vybere jeden globální problém, který zpracuje formou povinného výstupu • vyjmenuje činnosti, kterými může přispět k řešení globálních problémů, sám si vybere a naplánuje alespoň jednu reálnou činnost, kterou ještě nedělá a kterou by mohl osobně přispět k řešení vybraného problému, jíž bude schopen zahájit do půl roku • vyhledává informace z různých zdrojů, porovnává je a posuzuje jejich důvěryhodnost • ve skupině si rozdělí potřebné role tak, aby se každý na tvorbě produktu podílel • čte s porozuměním • rozvíjí svou kreativitu • diskutuje o problémech • nalézá mezipředmětové vztahy • podílí se na stanovení pravidel komunikace, respektuje je • prezentuje práci skupiny • naslouchá druhým a obhajuje svůj názor • všestranně využívá počítačovou techniku • sebehodnotí se a hodnotí práci druhých • spoluvytváří příjemnou atmosféru v týmu • spolupracuje se žáky napříč ročníky • zapojuje se do skupinové práce, kooperativní výuky 	<p>EV – globální problémy lidstva OSV – moje vztahy k druhým lidem, cvičení sebeovládání, rozvoj kreativity, vzájemné poznávání ve skupině, mezilidské vztahy, verbální a neverbální komunikace, kooperace ve skupině, řešení problémů, analýza vlastních a cizích postojů, jejich ovlivnění Př, Ze, Ov</p>	<p>Třídnické hodiny – seznámení dětí s tématem projektu, četba výzvy, rozdělení do skupin, volné psaní Co je to globální problém, brainstorming – Jaké znáte globální problémy?, výběr společného problému, vzájemné poznávání ve skupině, hledání souvislostí mezi globálními problémy.</p> <p>Práce na vybraném globálním problému, zpracování povinných a dobrovolných výstupů.</p> <p>Celoškolní konference ke globálním problémům – prezentace jednotlivých výstupů.</p> <p>Evaluační projekt : 1. hodnocení práce každého žáka 2. sebehodnocení 3. hodnocení spolupráce skupiny 4. závěrečné hodnocení projektu dle splněných kritérií 5. závěrečné zhodnocení projektu učiteli</p>	<p>2 dny (11 hodin)</p>

OBČANSKÁ SPOLEČNOST A ŠKOLA

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • Obhajuje dodržování lidských práv • Přiřazuje k právům povinnosti • Prezentuje své názory • Diskutuje • Naslouchá druhým • Argumentuje • Uvažuje o problémech v širších souvislostech • Komunikuje ve skupině • Vede dialog • Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti • Jedná asertivně, tolerantně se schopností ke kompromisu • Pomáhá slabším 	<p>Projekt v rámci PT Výchova demokratického občana</p> <p>Mezipředmětové vztahy – OV, VZ, VV, Inform. M, ČJ, D</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozdělení žáků 6. – 9- ročníků do pracovních dílen. 2. Učitelé si vyberou jedno z nabízených témat, které budou v rámci projektu nabídnuta, případně navrhnou vlastní téma v souladu se zaměřením projektu. 3. Během prvního dne zpracují žáci dané téma dle schématu: <ul style="list-style-type: none"> - popis stávající skutečnosti - návštěva instituce, odborníka, kompetentní osoby – zjišťování pohledu zvenčí na danou problematiku 4. řízená diskuse, hledání možných řešení 5. Vlastní návrhy řešení dané problematiky 6. Výroba prezentačního panelu, případně prezentace v Power Pointu 7. Prezentace svých zjištění a návrhů řešení před všemi žáky II. st. <p>Návrhy témat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Škola a školní řád 2. Děti a Listina práv dítěte – aplikace ve škole 3. Prostředí tříd 4. Prostředí školy 5. Stav okolí školy 6. Vandalismus ve škole a jejím okolí 7. Šikana mezi žáky 8. Participace žáků na životě školy 	<p>Pracovní dílny ve dvou dnech 10 hod.</p> <p>Příprava ve dvou třídnických hodinách</p>

		9. Spolupráce školy s okolními institucemi 10. Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství 11. Význam zapojení žáků do žakovského parlamentu	
--	--	--	--

MULTIKULTURNÍ DEN

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně se zapojuje do skupinové práce • spolupracuje se spolužáky různého věku • vyhledává informace v dostupných médiích a v literatuře • třídí a zpracovává vhodné informace • vyjádří přiměřeně svůj názor, podloží jej vhodnými argumenty • respektuje názory druhých • respektuje národnostní odlišnosti • hledá způsoby řešení problémů • prezentuje výsledky své práce (verbálně, graficky) • orientuje se v problematice xenofobie a rasismu 	<p>MV- kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity. Vv – zpracování a estetická hodnota výstupů z projektu. OSV – mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodování, kreativita, poznávání lidí, komunikace, hodnoty, postoje, etika. VEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět. Ze – národnosti světa. HV – písně jiných kultur. MEV –práce v realizačním týmu.</p>	<p>Žáci pracují pod vedením jednoho učitele ve skupinách, rovnoměrně složených ze žáků 5.-9. tříd. Učí se aktivnímu přístupu k informacím, potřebné informace vyhledávat, třídít, zobecňovat, různě kombinovat; více se poznat (sebe i ty druhé), být spolu a „učit se navzájem“, vyjadřovat názory, obhajovat je, poslouchat se, týmově spolupracovat, dělit se o nápady, pomáhat si, poradit si, společně se rozhodovat, prosadit se v cizím nesourodém kolektivu, ale i respektovat druhé, samostatněji organizovat, motivovat se navzájem, rozumět psanému slovu, hledat vlastní cesty (způsoby), jak problémy řešit.</p>	11 h. (2 dny)

CO SE STALO ...? (MEDIÁLNÍ VÝCHOVA)

Školní výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Popis projektu (metody a formy práce)	Časová dotace
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně se zapojuje do skupinové práce • spolupracuje se spolužáky různého věku • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému (i ústnímu) projevu a k tvořivé práci s textem • posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu • rozliší hlavní aspekty etické/neetické reklamy • zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • respektuje názory druhých • hledá způsoby řešení problémů • prezentuje výsledky své práce (verbálně, graficky) 	<p>Čj – zpráva (gramaticky i věcně správný písemný) - dramatická výchova (kultivovaný ústní projev)</p> <p>Ov – posuzování lidského jednání z hlediska etických norem</p> <p>Inf – práce s textovým editorem</p> <p>Vv – zpracování a estetická hodnota výstupu z projektu</p>	<p>1. den: žáci pracují pod vedením jednoho učitele v předem nalosovaných skupinách, rovnoměrně složených ze žáků 6. - 9. tříd. Analyzují předem natočené video jednoho všedního dne školy. Různými aktivitami založenými zejména na metodách kritického myšlení se seznamují s tím, jak psát zprávu, jak se dělá titulek, jak se zprávy vybírají i s vlastnostmi reklamy. Výstupem projektu v každé skupině je úvodní strana školního deníku, videozpravodajství a reklama na nový školní deník (plakát).</p> <p>2. den: hodnocení práce ve skupinách, dále hodnocení vystavených plakátů a videozpráv, ocenění nejúspěšnějších skupin</p>	<p>6 hodin (2 dny)</p> <p>1. den – 5 hodin (pátek)</p> <p>2. den – 1 hodina (TH v pondělí)</p>